

Skovens Børns Pædagogiske læreplan 2025

SKOVENS BØRN

Indholdsfortegnelse

Forside

Indholdsfortegnelse

Hvem er Skovens Børn?

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv

Leg og Læring

Børnefællesskaber og børn i udsatte positioner

Pædagogisk læringsmiljø

Sammenhænge

Forældresamarbejde

Hvem er Skovens Børn?

Skovens Børn består af Gentofte Kommunes 3 skovbørnehaver, Naturstationen, Ordrup Hus og Skovhuset, der 1/1-2024 blev samlet til én institution med 3 afdelinger. Selvom vi er én institution, har hver afdeling sit unikke særpræg. Dog har vi alle den grundlæggende holdning, at naturen som læringsrum skaber de bedste betingelser for et godt børneliv. Vi vægter den sociale dannelse meget højt og det gode samspil mellem børn og voksne danner grundlag for vores hverdag. Vi arbejder i de nære relationer med tillid til og respekt for hinanden.

I Skovens Børn har man ret til at opleve følgende:

Trille ned ad en bakke

Kæmpe sig op ad en mudret skrænt

Spise af naturen

Mærke vejrets lune

Falde i vandet

Gå på bare tæer i sne

Følge med i hjortens liv og færden i Dyrehaven

Lave ild og passe bål

Værne om naturen

Føle glæde ved at samle naturens mangfoldighed

Mærke sine fysiske begrænsninger

Gå på eventyr

Bruge forskelligt værktøj

Hoppe i vandpytter

Falde og slå sig

Blive gennemblødt af regn

Lege vildt og lege stille

Fordybe sig

Klatre i træer

Finde insekter

Få gode venner

Blive set, hørt og forstået

Blive accepteret som den man er

Blive anerkendt for det man er dygtig til og det man bringer ind i fællesskabet

Naturstationen:

Naturstationen har til huse på Broholms Allé 17, er normeret til 40 børn og har 6 faste medarbejdere. På tur deler de sig i 2 grupper, Bjørne og Ulve. Der er en fast ugentlig hjemmedag for hele børnegruppen.

Naturstationen kan kontaktes på 51 32 28 12 (Bjørne) og 30 91 42 57 (Ulve)

Ordrup Hus:

Ordrup Hus har til huse på Klampenborgvej 43, er normeret til 21 børn og har 4 faste medarbejdere. Børnene er på tur 4 dage om ugen i en stor gruppe eller i mindre grupper alt efter dagens program. Der er en fast hjemmedag om ugen.

Ordrup Hus kan kontaktes på 23 26 28 57

Skovhuset:

Skovhuset har til huse på Skovgårdsvej 44, er normeret til 35 børn og har 6 faste medarbejdere, hvoraf den ene har delvis ledelses og delvis børnetimer. Børnene er som udgangspunkt delt i 2 aldersintegrerede grupper, Blomsten og Bien. Hver gruppe har en fast ugentlig hjemmedag, hvor den anden gruppe er på tur. Som udgangspunkt deler vi os op i aldersopdelte grupper 1 dag om ugen.

Skovhuset kan kontaktes på 61 33 52 74 (Bien), 61 33 42 69 (Blomsten) og 39 90 34 61 (Skovhuset)

Ledelsen:

Ledelsen i Skovens Børn består af:

Institutionsleder

Søren Emil Markeprand, der bevæger sig rundt mellem alle 3 afdelinger.

Søren kan kontaktes på

semp@gentofte.dk

20 46 97 93

Daglig leder

Kamilla Nørskov-Tullin, der primært har sin daglige gang i Skovhuset, da hun også har børnetimer der. Dog kommer Kamilla også rundt til de andre afdelinger så meget det er muligt.

Kamilla kan kontaktes på

knni@gentofte.dk

40 13 64 55

Børnesyn, dannelse og børneperspektiver.

Børnesyn:

Med udgangspunkt i FN's Børnekonvention om børns rettigheder, vægter vi det gode børneliv med nærvær, livsglæde, kvalitet og udvikling. Børn har ret til at være børn og barndommen har en værdi i sig selv. Vi giver børnene plads, tid og ro til at være børn. Med udgangspunkt i det enkelte barns alder og udvikling, fokuserer vi på barnets potentialer og kompetencer. Børn har brug for omsorg, at blive set, hørt og forstået og at møde positive forventninger, tillid og udfordringer for at kunne udvikle sig.

For os i Skovens Børn er det vigtigt at have barnets perspektiv for øje, med voksne der rammesætter og stiller åbne spørgsmål. Det er vigtigt at børnene oplever at have medbestemmelse i deres hverdag, fx ved at være med til at bestemme hvor turen går hen eller hvilken aktivitet der skal laves. På den måde kan vi følge børnenes interesser og byde ind med gode understøttende aktiviteter. Ved at være opmærksomme og nærværende, skaber de voksne rammer, der giver alle børn deltagelsesmuligheder.

Vores dagligdag med børnene bygger på gensidig tillid. Vi har tillid til at børnene overholder de regler, vi har sat for at færdes sikkert i skoven. Vi kan lave særaftaler med børn, der fx gerne vil lege lidt længere væk og har tillid til at de kan overholde sådanne aftaler.

Dannelse:

I Skovens Børn tænker vi dannelse, ligestilling og demokrati ind i vores pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformningen af deres hverdag. Vi mener at dannelse er erfaringsbaseret læring forankret i viden og værdier, der gennem aktiv deltagelse giver børnene grundlag for at kunne bære sig i verden. Vi forventer at børnene tager et medansvar for dagligdagens gøremål ved fx at rydde op efter sig når en leg slutter, så det er rart for de næste at komme til.

Da naturen er omdrejningspunktet for vores pædagogiske arbejde, er det i høj grad et værdisæt med udgangspunkt i naturdannelse der er omdrejningspunkt for vores læring. I løbet af deres børnehavetid får børnene mulighed for at stifte bekendtskab med og reflektere over både eksistentielle og materielle værdier. På denne måde får børnene meningsfulde erfaringer, der giver dem gode betingelser for at forstå og færdes i den verden vi lever i.

Børneperspektiver:

I Skovens Børn mener vi, at børn har ret til at blive mødt af nærværende og nysgerrige voksne, der møder børnene hvor de er. Vi mener, at det er vigtigt at kunne tilsidesætte de planlagte aktiviteter for i stedet at følge børnenes spor.

For at skabe den bedst mulige hverdag for børnene, er det vigtigt at vi kender dem, deres interesser og deres relationer både i institutionen og i hjemmet.

Leg og Læring

I Skovens Børn mener vi, at legen har værdi i sig selv og at læring sker i differentierede børnefællesskaber gennem leg, relationer, voksenstyrede aktiviteter og ved at udfordre børnenes formåen. Børn lærer mest, når de er engagerede, nysgerrige, interesserede og mødes af meningsfulde udfordringer i samvær med mennesker og i rammer de er trygge ved.

Leg

Man kan lege når som helst, hvor som helst og med hvem som helst. Men i modsætning til indendørs legerum og konstruerede legepladser i det fri, er naturen aldrig den samme. Naturen er i konstant forandring. Forandringerne følger vejrets, døgnets og årstidernes skiften. Naturens foranderlighed gør den konstant udfordrende. Den giver hele tiden anledning til forundring og nye lege. Naturen er skæv, lige, varm, kold, kildende, ænde og våd, tør, blød, hård osv. Den er det "rum", der indeholder flest variationer i miljøet. Så naturen giver os, der færdes i den et uforudsigeligt, massivt og varieret sansemotorisk input. (citater fra Slip legen fri, Brodersen et. Al., 2008)

Gennem legen udvikler børnene deres sociale kompetencer, fantasi, motorik og bevægelses glæde og de bearbejder deres oplevelser. Derfor har legen høj prioritet i vores hverdag. Som voksne er vi bevidste om at være gode rollemodeller, der inspirerer og understøtter børnene til lege og aktiviteter.

Vi har stort fokus på børnenes leg og sørger for at der i løbet af dagen bliver vekslet imellem fri leg, fælles lege og voksen initieret leg. Vi arbejder inkluderende ud fra den tanke, at alle børn har ret til at deltage i differentierede børne-fællesskaber.

De voksne er bevidste om hvor de placerer sig, både indendørs, ude i skoven og på legepladsen. Personalet er forskellige og gør forskellige ting og det er børnene bevidste om og søger den voksne, de har brug for.

Den voksne iagttager og går ind i en leg hvis kommunikationen er dårlig og støtter.

Den voksne er synlig og tilgængelig og sikrer at alle lege er givende og udviklende for barnet og sikrer at alle kommer til deres ret. Den voksne igangsætter fælles lege, så børnene lærer glæden ved at være en del af fællesskabet og at kunne indordne sig og vente på tur. I legen benytter pædagogen sig af den "pædagogiske bagdør". Dette går ud på at lege og aktiviteter gradueres, så der er plads til børn på forskellige udviklingstrin og med forskellige deltagelsesmuligheder, så ingen bliver ekskluderet i fællesskabet.

Under den frie leg kan vi se, at børnene udtrykker følelser og tanker gennem legen og at børnene modnes. De børn, der har svært ved den frie leg, finder trivsel i den styrede leg og lærer langsomt at byde ind i den frie leg. Gennem voksenstyrede/guidede aktiviteter og fælleslege øver børnene sig i en god kontaktform, i at vente på tur og i at indgå i sociale fællesskaber. Ved at eksperimentere med egne erfaringer udvikler børnene forståelse for egen personlighed og samfundet omkring dem. Vi ser at børnene vælger kammerater ud fra hvilke ressourcer legen kræver, fx er det supersjovt at finde dyr sammen med en der er dygtig til det, klatre med en der er god til det, lege rollelege med en der har en god fantasi osv.

Læring

Læring foregår hele dagen.

Læring gennem relationer

I leg med venner lærer barnet forhandling, afprøver grænser, kommunikation og udvikler kropsforståelse.

Børn lærer gennem legen og afprøver sig selv i virkelige situationer fra livet. Derfor er det vigtigt at personalet tilbyder en bred vifte af kropslige aktiviteter, som giver børn et nuanceret billede af, at der ikke kun findes en løsning. Børnene lærer i deres eget tempo og vi kan se at de differentierede miljøer udvikler det enkelte barn, der hvor det er i legen.

Det er tryghedsskabende at have en god ven eller en stærk relation til en voksen i udfordrende situationer.

Vi accepterer at ikke alle kan være bedste venner, men vi kan acceptere hinanden, som venner, som en del af vores børnehave. Vi mødes fx til en samling og lytter til hinanden uden at afbryde, selvom det ikke er den bedste ven der taler.

Læring gennem planlagte aktiviteter

En del af vores dagligdag kan bestå af planlagte aktiviteter, som ofte er relateret til et naturemne vi arbejder med. Aktiviteterne understøtter børnenes nysgerrighed og lyst til at lære mere.

Når vi kører i bus/tog og besøger museer eller tager på hjemmebesøg, lærer børnene at begå sig i det offentlige rum og i forskellige kontekster.

Læring gennem farlig leg

Den risikofyldte leg giver børnene mulighed for at møde deres egne grænser, lærer dem selv og deres kroppe at kende og kæmpe dem selv ud af vanskeligheder. I Skovens Børn ser vi børn der klatrer højt op i træer, snitter med knive, leger ved vand, hopper højt oppe fra og løber stærkt på forskellige underlag. Børn der har smag for den risikofyldte leg, udfordrer hver dag deres egne grænser og er meget robuste.

Risikofyldt leg afhænger af øjnene der ser. Det der udgør en risiko for nogen gør ikke for andre. Det kan være betinget af alder og udvikling men også barnets egne erfaringer og tilgang til at møde nye udfordringer.

Risikofyldt leg er kendetegnet ved at barnet oplever følelsen af at komme ud af kontrol, men på en måde, der frembringer en følelse af spænding frem for frygt.

Læring gennem kropsforståelse

Vi arbejder bevidst med at børnene skal kunne mærke deres krop. Når vi løber, kan vi mærke at vi bliver forpustet og får sidestik, når vi går langt, kan vi svede og få trætte ben og når det er vinter, bliver vi kolde og skal bevæge os for at få varmen. Vi mærker de daglige skift i vejr og temperatur og børnene lærer at handle derefter. Fx kan man tage termojakken af når man leger i solen en forårsdag eller tage varmt tøj på hvis det pludseligt blæser op og bliver koldt.

Læring gennem rutiner

Rutiner giver overblik, og gør barnet trygt og gør det selvhjulpent. Når barnet er selvhjulpent, har det overskud til andre udfordrende situationer og overskud til at hjælpe andre der har brug for hjælp.

Læring det sidste år i børnehaven

De store børn er kulturbærer af uskrevne regler og traditioner og er bevidste om at bringe det videre til de yngre børn. De fortæller glædestrålende om vores traditioner og de husker andre børn på hvordan tingene skal gøres.

Det sidste år vil der også være større fokus på skoleforberedende aktiviteter, hvor børnene øver sig på at løse opgaver og være deltagende i et undervisningsmiljø.

Læring gennem traditioner

Alle afdelinger i Skovens Børn har deres egne traditioner. Nogle bygger på naturen vi færdes i, mens andre bygger på kulturelle traditioner. Fælles for alle traditioner er, at børnene oplever glæden ved at være med i fællesskabet og lærer om tankerne bag den pågældende tradition.

Børnefællesskaber og børn i udsatte positioner

Skovens Børn rummer mange forskellige typer af børn, her er plads til alle. Alle børn skal have venner og mulighed for at deltage i leg og aktiviteter og opleve at være en del af et fællesskab.

Børnefællesskaber

I Skovens Børn har alle børn ret til at indgå i differentierede børnefællesskaber på tværs af alder og køn. Som udgangspunkt er alle børn tilknyttet en aldersintegreret gruppe/stue, som barnet følger i hverdagen. I løbet af dagen er der mulighed for at indgå i mindre grupper enten i fri leg eller voksenstyrede aktiviteter. Desuden deler vi jævnlige børnene i aldersopdelte grupper, hvor vi kan lave aktiviteter målrettet den aldersspecifikke udvikling.

Det er vigtigt for os, at alle børn føler sig velkomne og føler at de har et tilhørsforhold til et fællesskab. Det pædagogiske personale er opmærksomme på de dynamikker, der opstår mellem børnene og træder til når der er behov for at understøtte et fællesskab.

Når børnene leger, er det personalets opgave at være tæt på legen, så de kan være med til at guide, hvis et barn har brug for hjælp til at komme ind i fællesskabet. Eller de kan være med til at tolke misforståelser mellem børnene. De større børn bliver tilskyndet til at forsøge at løse deres konflikter selv.

Det er de voksnes opgave at sørge for, at alle er med i et fællesskab. Hvis et barn står alene og kigger på ved sidelinjen, hjælper den voksne med enten at opsøge forskellige grupper og få barnet ind i et fællesskab eller starter en leg og lade andre børn komme med i legen. De voksne sørger for at facilitere, at de børn, der har brug for at trække sig/holde en pause får mulighed for det.

I Skovens Børn arbejder vi med materialet fra Fri For Mobberi. Vi bruger det både for at styrke børnenes sociale forståelse eller hvis børnene i en periode har "glemt" hvordan vi hjælper hinanden og der er behov for at sætte fokus på den gode opførsel igen.

Børn i udsatte positioner

Vi er opmærksomme på om alle børn er en del af et fællesskab eller befinder sig i en udsat position. Er det sidste tilfældet, tilrettelægger vi aktiviteter, der understøtter det pågældende barns deltagelsesmuligheder. Vi søger et tæt samarbejde med forældrene og ved behov inddrages også eksterne partnere i kommunen, fx PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning).

Pædagogisk læringsmiljø

I Skovens Børn tilrettelægges det pædagogiske læringsmiljø så der tages hensyn til børnenes perspektiver, deltagelsesmuligheder, børnefællesskaber, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Vi arbejder bevidst med en vekselvirkning mellem flere forskellige læringsmiljøer. Vores matrikler er basen, hvor vi mødes om morgenen og skilles om eftermiddagen. Vores primære læringsrum er dog naturen, hvor vi tilbringer hovedparten af vores tid.

Både på matriklen og i naturen er vi bevidste om at skabe forskellige læringsrum i løbet af dagen. Vi veksler mellem fri leg/spontant opståede fællesskaber og voksenstyrede aktiviteter i både store og små grupper.

Naturen som læringsrum byder på en palet af muligheder. Man bliver bombarderet med sanseindtryk, man bliver motorisk udfordret, fantasien bliver stimuleret og man kan tilegne sig bunker af faktisk viden.

Sammenhænge

Overgang fra vuggestue/dagpleje til børnehave:

Når vi modtager nye børn, tilrettelægger vi i samarbejde med forældrene indkøring, så der tages højde for det enkelte barns behov. Nye familier er altid velkomne til at besøge os på forhånd, så de kender stedet lidt inden de starter for alvor.

Overgang fra børnehave til skole/GFO:

Det sidste år i børnehave er præget af skoleforberedende aktiviteter både i form af læringsforløb, museumsbesøg og arbejde med skoleøvelser i et skolelignende miljø. Vi vil lave aktiviteter med skolebørnene på tværs af de 3 afdelinger, så de store børn kender hinanden når de starter i skole og på den måde har en større tryghed. Vi besøger også en skole, så børnene er bekendte med hvad et klassemiljø er.

Forældresamarbejde

Dagligdagen i de 3 afdelinger

Skovhuset

I Skovhuset er vi som udgangspunkt ude hele dagen hele året. Det vil sige at vi både åbner og lukker på vores legeplads. Vores indendørs lokaler bruger vi stort set kun til særlige aktiviteter eller i de tilfælde, hvor vejret kræver det. Dagen igennem vil der være en vekslen mellem fri leg og vokseninitierede aktiviteter. Når vi er på legepladsen, vil der være forskellige legestationer, hvor børnene kan fordybe sig i forskellige typer leg. Der vil være 1-2 stationer/aktiviteter, hvor der sidder en voksen.

Som udgangspunkt er børnene tilknyttet en af de aldersintegrerede grupper (Bien og Blomsten), dog har vi aldersopdelte ture ca. en gang om ugen. På en almindelig uge vil vi være i skoven 4 dage og have hjemmedag 1 dag. Bien har hjemmedag onsdag og Blomsten har fredag.

Starten på vores morgen er meget rutinepræget. Vi støtter barnet, hvis det har brug for at vinke farvel, og følger op hvis det har været en svær aflevering. Vi kender alle børn godt og ser hvilke børn der har brug for særlig omsorg den pågældende morgen.

Inden vi går på tur, har vi en rutine der hedder "Tisse, tøj og taske". Når en voksen siger dette går børnene ind og tisser, sørger for at have det rigtige tøj på og/eller med (i starten hjælper en voksen med dette) og tager taske på. Vi er opmærksomme på at børn opfatter ting på forskellige måder og bestræber os på at formidle og forberede børnene både verbalt og visuelt. Fx har vi en ugeplan i shelteren, der med piktogrammer viser hvilken type dag, børnene kan forvente.

Når alle er klar mødes vi ved bålpladsen eller i sandkassen. Når vi går på tur, har barnet en gåmakker. Det kan variere om vi i en periode har en fast gåmakker eller om de voksne laver hold på dagen. Ofte bliver gåmakker holdene lavet ud fra at støtte relationsdannelse mellem børnene. Det kan både være spontant opståede relationer, for at bygge videre på eksisterende relationer eller for at skabe nye.

Når vi går i trafikken, går de ældste som hovedregel yderst. Det er deres opgave at lære de mindre børn, hvordan man går i trafikken.

Når vi kommer over i skoven, må børnene slippe deres gåmakker og gå mere frit. Vi har bestemte steder, hvor vi stopper og samler gruppen inden vi går videre. Der er en voksen der følger med fortroppen og en voksen med bagtroppen, der har overblik over om alle følger med.

Vi har en god børnekultur, hvor børnene hjælper hinanden, drager omsorg for hinanden og tager ansvar for gruppen. Fx hvis et mindre barn har svært ved at følge med gruppen, løber et større barn tilbage og hjælper det mindre barn frem til samlingspunktet.

Når vi er samlet igen, bliver en valgt til at "fyre af". Det betyder at et/flere børn råber "Ready, steady, GO" og sender resten af gruppen videre til det næste opsamlingssted.

Når vi ankommer til destinationen for dagens tur, får børnene lov til at etablere sig inden vi starter på dagens aktiviteter. Det er meget forskelligt, hvad disse aktiviteter består i, men der bliver vekslet mellem fri leg, børneinitierede aktiviteter og voksenstyrede aktiviteter i store eller mindre

grupper. Det vil også være forskelligt om aktiviteterne er med frivillig deltagelse eller noget man skal deltage i.

”Skovhusånden”

I skovhuset har vi tradition for, at de ældste børn er kulturbærere, både af traditioner gennem året og af ”Skovhusånden”

Skovhusånden er den måde, vi taler til og med hinanden, og den måde vi respekterer hinandens forskelligheder på.

Skovhusånden er også, at man kender de uskrevne regler, fx at man ikke klatre over hegnet ind til skolen, selvom man godt kan. Vi voksne udviser tillid til, at børnene kan honorere disse regler, men er selvfølgelig bevidste om, at nye børn skal have tid til at lære dem.

Dagens snyd

I Skovhuset har vi et særligt princip vi kalder ”dagens snyd”. Det går ud på, at alle børn får hvad de har behov for, bare ikke på samme tid. De voksne ser børnene og aflæser deres behov. Fx kan ”dagens snyd” være at, to børn får lov at gå ind og lege mens resten er ude på legepladsen, fordi netop de børn har behov for at lege uforstyrret, og for at danne en tættere relation. Børnene har en god forståelse og accept af det og føler meget sjældent, at det er uretfærdigt og de ved godt at det også bliver deres tur.

Samling

I skovhuset har vi en ugentlig fællessamling, hvor hele børnehaven deltager. Derudover holder vi samling når vi er i de opdeltede grupper. Dette er dog ikke noget fast punkt på dagsordenen og kan variere i hyppighed.

En samling kan have flere formål og variationer fx kan en samling være forberedelse med nogle af årstidens sange eller den kan have fokus på børnenes motorik eller den kan tjene som forberedelse til en tur. En samling kan foregå stående, liggende eller siddende og den tager hensyn til at alle børn får lov at udtale sig, ved vores samling bruger vi en tale pind, som der er stor glæde over at få lov at finde. Ved en samlingen trænes turtagning og at lytte.

På tur ud i skoven har barnet en fast makker, ofte har en yngst en ældste i hånden, det gør vi for at styrke læringsånden på tværs.

At spise i fællesskab

Spisning er et samlingspunkt i Skovhuset. Uanset om det er vores madpakker hjemmefra, et måltid vi tilbereder i fællesskab eller frugt, om vi spiser i store eller små grupper, så rummer spisetiden tid og ro til at fordybe sig i samtale med vennerne og de voksne. Madkassen er en vigtig del af hverdagen i Skovhuset. Den fungerer dels som bindeled til hjemmet når overgangen til

børnehaven er svær og dels som en kilde til fysisk velvære. Børnene mærker at man får det godt af at spise. De lærer at holde af at sidde sammen og får en positiv holdning til maden. De glæder sig til at vise hinanden deres madpakke og viser stor interesse for hvad de forskellige har i madkassen i dag.

I Skovhuset har vi fri madpakke struktur (børnene mærker selv når de er sultne). Vi samles om madpakken til frokost og frugt, men spiser ofte i mindre grupper baseret på relationer. Ved særlige fællesmåltider (fx høstsuppe) spiser vi i større fællesskaber. Her venter man med at spise til alle er klar, man rejser sig først når alle er ved at være færdige og man må vente på tur til at få mad. Fælles for alle måltiderne er dog den gode samtale over maden. Når vi sammen tilbereder mad, indgår børnene i forskellige fællesskaber. De oplever at være en vigtig del af dagens projekt og at have del i det resultat vi opnår i fællesskab. Vi bliver alle i godt humør ved at sidde ved bålet med venner og tage den dybere snak med voksne. Når vi spiser i fællesskab, bruger vi udtrykket at børnene har "mad-mod" når de smager på noget de ikke kender. Vi opfordrer alle børn til at smage og er tydelige omkring at det er ok hvis man ikke kan lide det når man har smagt.